

ШУМАДИНКА,

ЛИСТЪ ЗА

КНЪИЖИВНОСТЪ, ЗАБАВУ И НОВОСТИ.

Учредникъ и издатель Любомиръ П. Ненадовићъ.

ТЕЧ. VI.

Овај листъ излази Вторникомъ, Четвртомъ и Суботомъ на по табака. Цена му е за 3 мес. 4. за пола год. 8 а за целу год. 16. цв. За огласе плаћа се 3. кр. ср. одъ врсте за едан-путъ а 5 кр. ср. за трипутъ.

№ 22

Мртва глава.

(продужено)

Било е одрликѣ три сата ноћи, кадъ самъ изъ оне улице изишао, гдѣ се тавница налазила. И текъ што у другу улицу скренемъ, гдѣ ми е обиталиште било, чуемъ мало подалѣ женски гласъ, кои се чинио да за помоћ виче.

Помислимъ да ние могуће да су рђави люди кога у то доба напали, ерѣ е јоштъ рано било. Потрчимъ на ону страну одкуда е гласъ долазио, и угледамъ на месечини одну женску, коју е варошка патрола хтела затворити.

Она ме одма спази и по момъ оделу сигурно познавајући да самъ човекъ одъ мало болѣгъ реда, окрене се къ мени и викне:

„О, хвала Богу, ето господина Алберта, кои ме добро зна. Онъ ће вамъ казати, да самъ я занста кћи старе Ледиєвице пралѣ у овомъ сокаку.“

У исто време узме ме сирота девојка за руку, и бледа као крпа обеси се за мене, сва дрктећи.

„Била ти ма чия кћи“ викне набусито стража, „ти немашъ грађанску билету*); и зато хайдъ съ нама у полицију.

Девојка ме е држала тврдо за руку; я самъ видио нѣнъ стра и разумѣо подпуно нѣну молбу и услугу, коју е одъ мене очекивала.

Почемъ ме е съ првимъ именовъ кое јой е у ономъ страу на паметъ дошло, зовнула, зато се исто тако и я къ нѣой окренемъ и дамъ јой такво женско име, кога самъ се пре у брзини могао сетити.

„Шта! ви сте то, сирота Хелена?“ одговоримъ я, „шта ћете ви овде?“

„Ето видите господо, овај ме господинъ познае.“

*) Онима, кои нису съ французскомъ историомъ онога доба познати, примѣћавамо, да у оно време строхоте и беснила народнѣгъ у Паризу ние никоме било слободно после два сата ноћи безъ грађанске билете на сокаку се наћи, а овакву билету морао е сваки имати, кои е као добаръ грађанинъ и приятель слободе кодъ власти осведочио се.

„Я мислимъ рекне еданъ одъ страже, да би ти умела казати: „грађани, а не господо“

„Чуете ли, господинъ капларе,“ настави девојка, „я нисамъ крива, што тако говоримъ; моя мати примила е обичае одабраниегъ света, па ме е научила учтива да будемъ. Я знамъ да се по томе аристократе познаю, али шта ћу, кадъ немогу да се одучимъ“.

У овимъ речма, кое е дрктећи говорила био е са кривенъ тайни подемеј, кои самъ само я опасно. Мучио самъ се да погодимъ, ко е ова женска, но нисамъ могао докучити. Толико самъ извѣстно знао, да ние кћи никакве пралѣ.

„Шта ћу я овде грађанине Алберте!“ повтори она, „видите шта ми се догодило. Изашла самъ да опране кошулѣ нашимъ муштерияма однесемъ и новце примимъ. Но у одной кући не бияше газдарица кодъ куће, и я самъ морала почекати, да би само новце добила. О Боже, у ово време свакомъ новци требаю. Надала самъ се да ћу се јоштъ за видела кући вратити, па зато мою грађанску билету нисамъ ни понела, но у чеканю и ноћ приспѣ, и я похитимъ кући кадъ ме на еданпутъ ова господо — опростите — ови грађани уставе. Траже ми билету, и я имъ кажемъ, да е нисамъ понела, па оће садъ у полицију да ме воде. Била самъ се яко уплашила и почела самъ у помоћ викати, докъ на срећу васъ опазимъ и умиримъ се. Помислила самъ: Кадъ господинъ Албертъ зна, да е мени Хелена име и да е моя мати пралѣ Ледиєвица; онъ ће зацѣло за мене добаръ бити. Ёлте господине Алберте?“

„Зацело, я за васъ емствуемъ“.

„Лепо!“ рекне стражарски капларъ, „а ко ће мени за тебе емствовати, господине кцошу?“

„Дантонъ ће за мене добаръ стаати. Ёл ти то доста? Ёли Дантонъ добаръ патриота, шта мислишъ а?“

„А, ако Дантонъ за тебе добаръ стои, то е што друго, онда се ту нема шта више говорити“.

„Вечерасъ се башъ држи сѣдница у клубу Корделиерскомъ, айдемо, тамо е онъ“.

„Айдемо тамо“, одговори капларъ, окренувши се стражи: „грађани стражари! напредъ маршъ!“

Корделиерски клубъ скупљао се у некомъ старомъ корделиерскомъ (францишканскомъ) манастиру. За неколико минути стигнемо ми къ њму. Кадъ смо до авлиски врата дошли, изтргнемо ја еданъ листићъ артиѣ изъ мое џепне књижице, напишемъ неколико речи и предамо га каплару, да га унутра Дантону однесе, а ми са стражомъ останемо на пољу предъ вратима. Капларъ се на скоро врати заедно съ Дантономъ а овај кадъ ме опазѣ, викне:

„Шта, ти си то кога оће да затворе? Ти! Мой приятель! приятель Камиловъ, најболѣи, републиканацъ на свету. Остависе тога грађанине капларе“, настави Дантонъ, окренувши се вођи стражарскомъ, „ја ти стоимъ добаръ за њга. Ёл' то доста?“

„Ти стоишъ добаръ за њга, али оћешъ ли ти и за ню ѣмствовати?“ упита стражарски капларъ.

„За ню, за њга и за све што е њгово ја самъ добаръ; есил' садъ задоволянъ?“

„Есть, садъ самъ задоволянъ“, одговори капларъ, „особито кадъ самъ самога тебе видио“.

„А, тако ми Бога, ту радостъ можешъ безплатежно уживати, нагледай ме се добро докъ ме јоштъ видишъ“.

„Хвала ти; само ти и одъ сада брани интересъ народни, као досадъ што си, па буди увѣренъ, да ће ти народъ благодарити“.

„И ја мислимъ тако“ рекне му Дантонъ.

„Оћешъ ли ми дати руку, да се рукуемо?“ настави капларъ.

„Зашто неби?“ И на ово пружи му своју руку.

„Да живи Дантонъ!“ викне капларъ.

„Живио Дантонъ“ повтори џѣла патрола, и са своимъ капларомъ оде далъ.

Хтео самъ благодарити Дантону, но изнутра сале, гдѣ се засѣдание држало, одекну гласови чакъ до насъ на пољу, вичући њгово име.

„Дантонъ! некъ изиђе Дантонъ на трибину да говори!“ Заори џѣо клубъ.

„Опрости брате!“ рекне ми онъ, „видишъ да ме већ зову; но дай ми руку, па да идемо унутра. Каплару пружи самъ десну, а теби ево лева; ко зна, вредни тай па триота може бити да е шугавъ био“.

Затимъ се окрене одъ мене и викне съ онимъ силнимъ гласомъ, кои е бурю у народу по сокацима за часъ подизао и за часъ опетъ стишавао. „Ево ме овде самъ ја!“ па брзо продре у средину засѣдания.

Ја самъ стајо на вратима самъ съ мојомъ лепомъ непознатомъ. „Кудъ оћете да васъ водимъ, господична?“ запитамо е ја, „ја самъ готовъ на вашу заповѣсть“.

„Водите ме къ мојој матери“, одговори она смешећи се, „ви сте већ чули, да е прала Ледиѣвица моя мати“.

„А гдѣ живи ваша мати“.

„У сокаку Феру, № 24“.

„Айдемо дакле тамо, ја ћу васъ одвести“.

Прошли смо више сокака, докъ смо на речено место присѣбли, и џѣлимъ путемъ нисмо едно съ другимъ

ни речи проговорили. Но према јасној месечини, одъ кое се као у средъ подне џѣла околина видила, могао самъ ја девојку по волѣи са очима мѣрити. Она е била дражестно створенъ око свои 20 година, црноманѣста но съ великимъ плавимъ очима, кое су се видиле пуне разума, носъ е имала танакъ и правъ, устне шальиве и развучене, зубе као бисеръ, руке као у какве краљице а ноге као у дѣтета. Поредъ престога одъла кћери едне пралѣ сачувала е подпуно аристократични господски ходъ и држанъ, кое е съ пунимъ правомъ вредномъ каплару и њговой храброј чети у очи пало. Кадъ смо већ до каписе њного обиталишта дошли, застанемо ја погледимо последни путъ едно у друго.

„Е, господине Алберте, шта оћете садъ ви одъ мене“, запита ме она смешећи се.

„Господична Хелена, хтео самъ вамъ казати, да намъ ние нимало вредно било састати се и познати, кадъ се морамо опетъ тако брзо растати.“

„Молимъ васъ за опростенъ, меня се чини, да е башъ било вредно; ерѣ да ви нисте онуда прошли, мене би зацело у полицију одвели и познали, да нисамъ кћи никакве пралѣ, већ права племићка, и тако би ми сутра по свој прилици глава на гилотини отишла.“

„Дакле ви признаете, да сте аристократска кћи?“

„Ја? ја непризнаемъ ништа“.

„А, тако! кажите ми баръ ваше име!“

„Ви знате, Хелена“.

„Ја добро знамъ, да ово име кое самъ вамъ ја случајно дао, ние ваше право име“.

„Ништа зато, ја то име волимъ и оћу да га задржимъ — баръ за васъ“.

„Шта треба да га за мене задржите, кадъ се ми више нећемо нигда видити?“

„То ја невелимъ. Ја само кажемъ, да ако се опетъ гдѣгодъ видимо, ние нужно да ви мое право име знате, као што ви мени нетреба ваше право име. Ја самъ васъ ту први путъ Албертомъ назвала, задржите дакле то име, као што ћу ја име кое сте ми ви дали, задржати“.

„Добро, нека буде; но знате ли шта Хелена?“

„Да чуемъ Алберте“ одговори она.

„Ви сте зацѣло изъ аристократске куће, ни е л' истина?“

„Ја и кадъ неби то хтела признати, ви би сами погодили. И тако мое признанъ губи своју вредностъ“.

„И васъ као племићску кћеръ гоне?“

„Одъ прилике тако ће бити“.

„Ви се сигурно кријете, да васъ неби уватили“.

„Тако е, кријемъ се у сокаку Феру № 24. кодъ пралѣ Ледиѣвице; њњъ е мужъ био кодъ мога отца кочиашъ. Видите, да ја одъ васъ ништа нетајимъ“.

„А вашъ отацъ? ко е онъ?“

„Ја одъ васъ ништа некријемъ, драги Алберте, што се мене тиче; но мога отца тајне нису мое. И онъ се крие, и чека само згоду да изъ Париза измакне. То вамъ е све што смемъ казати“.

„Но да л' ћете се ви съ тимъ задовољити?“

„Зацѣло съ тимъ ћу се подпуно задовољити.“

„Я самъ знала, да ви имате благородно срце. Благодаримъ вамъ за мене и за мога отца, па да вамъ на-мѣра и неизиђе за рукомъ, я ћу вамъ опетъ за вашу до-бру волю признателна остати.“

„Кадъ ћемо се опетъ састати Хелена?“

„Кадъ вамъ треба да се опетъ састанемо?“

„Сутра мислимъ да ћу вамъ радостне гласове до-вети.“

„Добро сутра ћимо се дакле видити.“

„Гдѣ?“

„Овдѣ, ако вамъ е по вољи.“

„Овдѣ на сокаку?“

„О боже, та ви видите да смо на сокаку јоштъ най-сигурни; ми стоимо кодъ ове капис већ одъ по сата, и нико живи нив прошао.“

„Ал' зашто неби я къ вама у кућу дошао, или ако оћете ви къ мени?“

„Кадъ би ви къ мени у кућу дошли довели би у по-дозрени и опасностъ ове люде, кои су ми закљонъ дали, а ако я къ вама дођемъ, нисте онда ви сигурни.“

„О, то ништа нечини, я ћу узети билетъ, едне мое сроднице, и вама дати.“

„Па да онда ваши сродници изгину, ако мене увате.“

„Имате право, я ћу вамъ дакле билетъ на име Хе-лена извадити.“

„Тако! ви ћете јоштъ видити, да ће напоследку мое едино и право име бити Хелена.“

„Кажите ми сатъ, кадъ ћу доћи.“

„Исти сатъ, у кои смо се данасъ срели, у 10 сати у вече.“

„Добро, у 10 сати. А како ћемо се наћи?“

„Врло лако. Петъ минута предъ 10 сати будите ви на капи, а чимъ сатъ избие, я ћу сићи.“

„Сутра у 10 сати драга Хелена! съ Богомъ!“

„Сутра у 10 сати драги Алберте! лаку ноћ!“

Хтео самъ јој полюбити руку, но она ми пружи чело.

Сутра данъ око 9½ сати увече био самъ већ на уреченомъ мѣсту, а четвртъ сата доцније дође и Хелена. Обое смо дошли пре уговореногъ времена. Я се радо ст-о окренемъ и станемъ поредъ нѣ.

„Я већ видимъ, ви сте донели добре вѣсти“, запо-че она смешећи се.

„Врло добре; најпре ево вамъ билета“.

„Најпре кажите ми, шта ће съ моимъ отцемъ бити“.

И одтури мою руку натрагъ.

„Вашъ отаць, ако оће, може се спасти.“

„Ако оће, велите ви, па шта ће радити?“

„Мора у мене подпуно поверени имати“.

„То е већ свршена стваръ“.

„Есте ли се съ њимъ састали?“

„Бсамъ“.

„Како сте се смели усудити?“

„Морало е бити; а и Богъ самъ чува“.

„А есте ли отцу све казали?“

„Я самъ му казала да сте ме ви јуче одъ извѣстне пропасти избавили, и да ће те може бити до сутра и нѣга спасти“.

„Сутра, управо сутра избавит'ћу га, ако оће“.

„Шта, како? Говорите, говорите, молимъ васъ. На-ше познанство било би право чудо, ако вамъ то за ру-комъ изиђе“.

„Али“ — наставимъ я оклеваюћи.

„Али; — кажите, шта мислите!“

„Ви неможете заедно съ њимъ побећи“.

„Заръ вамъ нисамъ казала, шта самъ у томъ случаю намислила чинити?“

„Но я ћу доцније и за васъ за цѣло пасошъ добити“.

„Молимъ васъ, да видимо најпре, шта ће съ моимъ отцемъ бити, па после лако е за мене“.

„Добро; я самъ вамъ казивао, да кодъ садашигъ грозногъ правительства имамъ приятеля, ел'те?“

„Бстъ, казивали сте ми“.

„Данасъ самъ био кодъ едногъ таквогъ приятеля“.

„Ко е то?“

„Човекъ, кога ћешъ и ти баръ по имену познавати, човекъ пуњъ одважности, чести и поштена“.

„Кажите ми нѣгово име“.

„Генералъ Марсо“.

(продужение слѣдуе)

ДОМАЊЕ НОВОСТИ.

— Началникъ Окр. Краинскогъ мајоръ г. Коста Ян-ковићъ получио е одъ цара рускогъ орденъ св. Стани-слава III. реда.

СТРАНЕ НОВОСТИ.

Которъ 4. Фебр. Князь Данило већ е отишао у Корфу одакле ће у Паризъ. Ово путовањ нема ника-вогъ политичногъ значая. Пре полазка свога князь е опредѣлно редъ наслѣдства, по коме нѣговъ најстарин сивъ опредѣлюе се за наслѣдника, а ако князь неби ни едногъ сина имао онда да га наслѣди сивъ вице-предсѣ-дателя сената Мирко Петровићъ; ако неби овај наслѣд-никъ имао двадесетъ година, онда нѣговъ отаць и три сенатора одъ владајуегъ племена Нѣгоша, да буду намѣстници княза до нѣговогъ узраста. Далъ у той уредби о наслѣдству, опредѣлено е и то, да сваки онај кои би Турской био наклонѣвъ, изключава се изъ пра-ва и не може наслѣдити. Женске су изключене изъ на-слѣдия княжеске власти.

Графъ Радецкий после 72. гоине свое службе поста-влѣнъ е на свою молбу у станъ покоя. — Царевъ братъ ерцхерцогъ Максимилианъ постао е намѣстникъ царевъ у Ломбарди.

— Одъ Китая долазе гласови да су се Китайци са-юзили са Малайцима и грозе тамо Енглезима и Немцима. Сеймуръ туче ий и пали са сви страна.

ПОЗИВЪ

НА СВЕ КРАЛЪВСКО-ПРУСКЕ У СРБИИ ЖИВЕЋЕ ПОДАНИКЕ.

У Княжеству Србији живећи Кралѣвско-Пруски поданици, были они подѣ Ц. Кр. Аустрійскомъ или ма чіомъ другомъ заштитомъ, или и безъ странне заштите у Београду или у внутренности Србије, настоѣщимъ се позиваю, да се одъ 1. Марта по нов. 1857. год. почевши имаю до 15. Априла 1857. по нов. пріавити или подписаномъ Кралѣвско-Прускомъ Конзулу у Бѣограду или пакъ они у внутренности живећи найближемъ Княжеско-Србскомъ Окружномъ Началничеству, гди ће морати доказати средствомъ крштены писама, пасоша, попутны кнѣига или други каквы документа, да су Пруски поданици.

Кои бы пакъ пропустио и небы се овако за ово време пріавіо, имаће самъ себи приписати рѣава слѣдства, коя бы одтуда за нѣга или нѣгову фамилію произишла.

Београдъ 2. Марта по нов. 1857.

ВИТЕЗЪ МЕРОНІЙ
Кралѣвско-Прускій Конзулъ.

Aufruf

an sämtliche im Fürstenthum Serbien lebende Königlich-Preussische Unterthanen.

Die im Fürstenthum Serbien lebenden Preussischen Unterthanen, sie mögen bisher unter Kaiserlich-Oesterreichischem oder was immer für einem Schuß gestanden, auch schußlos in Belgrad oder im Innern des Landes gelebt haben, werden hiermit aufgefordert, sich, vom 1. März 1857. neuen Styls an gerechnet, bis spätestens 15. April 1857. n. Styls, entweder bei dem unterzeichneten Königlich-Preussischen Consulat in Belgrad, oder, wenn sie im Innern des Landes wohnen sollten, bei dem ihrem Wohnorte am nächsten gelegenen fürstl. Kreis-Natschalnikate zu melden, und ihre Ansprüche auf Anerkennung als Königlich-Preussischer Unterthan durch Vorlegung von Tauffcheinen, Pässen, Wanderbüchern oder andern Documenten geltend zu machen. —

Wer es versäumt dieser Aufforderung nachzukommen, wird sich die nachtheiligen Folgen, welche ihm und seiner Familie durch diese Versäumniß erwachsen könnten, allein beizumessen haben. —

Belgrad den 2. März neuen Styls 1857.

RITTER MERONI
Königlich Preussischer Consul.

(2—3) Монастиръ Горнякъ одъ идућегъ Ђурђева дана издае на три године подѣ аренду свой дућанъ съ меаномъ, налазећи се више монастыра на друму, водећемъ у Омолѣ. Осимъ дућана и меане јоштъ има: две собе за обитаванѣ, подрумъ, амурлукъ, мутавдиница и пространъ аръ. Све е то подѣ еднимъ кровомъ и у добромъ станію. Такође уступаю се арендатору и два чаира за попашу. — Лицитація овогъ добра монастырск. држаће се 22 23. и 24. Марта у Свињи, месту обитаваня Началника Среза Млавскогъ Окр. Пожаревачкогъ.

Долеподписани дае одъ идућегъ Ђурђева дана ове год. свою на терезіяма кафану са 4. собе, куйномъ, подрумомъ и лагумомъ, подѣ кирию. Ко има волю некъ се пріави.

Андриа Борштиновићъ
(2—3) шлосеръ майсторъ

У кнѣижари В. Валожића сниже варошкѣ пиве налазе се по спуштеной цени слѣдујоће кнѣиге:

Шумадинка одъ 1850. године	везана	16.	гроша
Шумадинка одъ 1852. године	везана	32.	гроша
Шумадинка одъ 1855. године	везана	50.	гроша
Шумадинче I. свеска	- - - -	3.	гроша
Шумадинче II. свеска	- - - -	3.	гроша
Двоклецанъ у Салони	- - - -	2.	гроша

(3—6) У кући гг. Браће Симића на Сави остае о идућемъ Ђурђеву дану една празна магаза за издаванѣ подѣ кирию, у којој сада Д. Радовановићъ лончарски еспањ држи. Кой би има волю исту магазу подѣ кирию узети, нека се изволи пріавити у кући г. Алексе Симића, гди ће за цену разумети.

(2—3) Овимъ почитаемомъ публикумъ обзнаюемъ да се могу кодъ мене долеподписаного у кући г. Ресавца на Стамбол-капији, халъине, марамаре, и сваки предмети, памучни свилени, вунени и проч. по жельи свакога оѣарбати (бојдисати). Исто тако имамъ трукована платна за чаршаве

Јосифъ Милосављвићъ
Шварц-шен-ѣербер-майсторъ.

6.000 ока

доброгъ старогъ пасуля налази се на продаю кодъ долеподписаногъ врло умѣреномъ цѣномъ. у Ягодини 16. Фебруара 1857.

Тома Тасићъ